

عنوان مقاله:

به کارگیری مفهوم «دلیل هنجاری» برای شناخت شکل های موجه اثرگذاری ارزش ها بر فعالیت علمی

محل انتشار:

فصلنامه راهبرد فرهنگ، دوره 13، شماره 51 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

میثم محمدامینی - استادیار پژوهشکده مطالعات بنیادین علم و فناوری دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

در این مقاله می خواهیم نشان دهیم که تحلیل مفهوم «ارزش» با استفاده از مفهوم کلی تر «دلیل» تصویر روشن تر و جامع تری از رابطه علم و ارزش به دست می دهد. به طور خاص به دنبال بررسی این مسئله هستیم که کدام شکل از اثرگذاری ارزش ها بر کار علمی موجه و کدام یک ناموجه است. دو پاسخ مشهور به این پرسش وجود دارد: یکی با اتکا به آموزه «آرمان علم غیرارزشی» و دیگری با توسل به تمایز میان نقش های مستقیم و غیرمستقیم ارزش ها. ابتدا این دو پاسخ و نقد های وارد به آنها را اجمالا بیان می کنیم. سپس با معرفی مفهوم «دلیل» و تشریح برخی ویژگی های صوری و ساختاری این مفهوم و بیان رابطه «دلیل» و «ارزش»، چارچوبی مفهومی برای بررسی مسئله یادشده ارائه می کنیم. نشان می دهیم که تحلیل مفهوم «ارزش» بر حسب «دلیل» امکان ارائه پاسخی تازه به این پرسش را فراهم می کند که دخالت های موجه و ناموجه ارزش ها در کار علمی کدام اند و این پاسخ، چه برتری هایی نسبت به پاسخ های پیشین دارد.

کلمات کلیدی:

دلیل هنجاری، نگرش حساس به داور، هویت واقعیت محور، ارزش های معرفتی، ارزش های غیرمعرفتی، علم غیرارزش بار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1451458>

